

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Mevrouw P. v. d. H.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie
Pijler Aanspraak en
Financiering

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 15 april 2014
Betreft Klacht m.b.t. vergoeding medicijnen ICSI traject in het
buitenland door zorgverzekeraar

Kenmerk
362335-119942-GMT

Geachte mevrouw V. d. H.,

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Naar aanleiding van uw e-mail van 27 februari 2014 aan de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport stuur ik u deze brief. U verwoordt in uw e-mail een klacht ten aanzien van de vergoeding van medicijnen bij een ICSI-traject in het buitenland.

Achtergrond

Met ingang van 1 januari 2014 zijn de fertiliteitshormonen overgeheveld van de extramurale aanspraak "farmaceutische zorg" naar de ziekenhuisaanspraak "geneeskundige zorg". Dit houdt in dat het ziekenhuis integraal verantwoordelijk is voor de gehele behandeling (inclusief geneesmiddelen). De reden dat deze beslissing voor overheveling is genomen is meerledig.

Kort gezegd beoogt de overheveling te komen tot een eenduidige aanspraak op zorg met deze specialistische geneesmiddelen om te voorkomen dat de patiënt de dupe wordt van financierings- en verstrekkingsgeschillen tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars. Tevens beoogt de maatregel het realiseren van lagere geneesmiddelprijzen via het bevorderen van een scherpe inkoop van deze geneesmiddelen door instellingen voor medisch-specialistische zorg.

Tot slot beogen we met de overheveling een kwaliteitsverhoging van de totale behandeling, door verbeterde samenwerking tussen (ziekenhuis-) apotheker en arts met betrekking tot de medicatie.

Klacht

U geeft aan dat u voor een ICSI-traject behandeld wordt in Duitsland. U geeft verder aan dat u door de overheveling verplicht wordt uw geneesmiddelen op te halen in Duitsland, indien u bij de zorgverzekeraar in aanmerking wilt komen voor vergoeding.

Reactie op uw klacht

Het is VWS bekend dat er in de eerste twee maanden van 2014 opstartproblemen waren naar aanleiding van de overheveling voor vrouwen, die in het buitenland een vruchtbaarheidsbevorderende behandeling ondergaan. Stichting Freya (de patiëntenvereniging voor mensen met vruchtbaarheidsproblemen) heeft, naast de reguliere contacten die er zijn tussen buitenlandse ziekenhuizen en zorgverzekeraars, contact gehad met meerdere ziekenhuizen in Duitsland en België om deze ziekenhuizen op de hoogte te brengen van deze verandering in Nederland. Indien u aanspraak heeft op behandeling (Nederlandse vrouwen hebben conform de Zorgverzekeringswet aanspraak op maximaal drie behandelingen), dan dient uw verzekeraar de geneesmiddelen te vergoeden. In principe dient u van tevoren toestemming te vragen aan de zorgverzekeraar voor het laten uitvoeren van vruchtbaarheidsbehandelingen, zoals IVF en ICSI.

Het is aan de zorgverzekeraar om de farmaceutische zorg en de geneesmiddelenlevering voor u te organiseren, de zorgverzekeraar heeft hiertoe zorgplicht. Het staat de zorgverzekeraar vrij hoe de afspraken met ziekenhuizen in het buitenland in te vullen (qua organisatievorm). Een aantal zorgverzekeraars heeft met ziekenhuizen in het buitenland een contract voor de behandeling ter bevordering van vruchtbaarheidsproblemen, inclusief de levering van geneesmiddelen. Het ziekenhuis in het buitenland dient in dit geval de geneesmiddelen aan u te leveren. Indien dit de aanvaardbare grenzen van reistijd overschrijdt, ook zeker gezien het belang van koeling van deze geneesmiddelen, dan dient de buitenlandse kliniek ervoor te zorgen dat u de geneesmiddelen dichterbij huis op kan halen of thuis bezorgd krijgt. Indien desbetreffende kliniek dit niet oppakt, kunt u zich wenden tot uw zorgverzekeraar. Zorgverzekeraars kunnen, naast de afspraken met buitenlandse ziekenhuizen, met apothekhoudenden in Nederland een afspraak maken om apart van de behandeling fertiliteitshormonen te leveren aan patiënten (zie www.nza.nl, Regeling Medisch specialistische zorg NR/CU-240).

Het kan wel zo zijn, indien een ziekenhuis in het buitenland niet door een zorgverzekeraar is gecontracteerd, dat u de geneesmiddelen eerst zelf dient te betalen en volgens moet declareren bij de zorgverzekeraar. De reden hiervoor is dat de apotheker niet altijd snel bij de zorgverzekeraar kan nagaan of u recht heeft op vergoeding.

In overleg met u heb ik inmiddels contact opgenomen met uw zorgverzekeraar en gewezen op bovenstaande. Uw zorgverzekeraar heeft aangegeven dat er met u voor 18 april 2014 contact zal worden opgenomen om tot een passende oplossing te komen.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie
Pijler Aanspraak en
Financiering

Kenmerk
362335-119942-GMT

U kunt tevens voor verdere informatie terecht bij Stichting Freya (zie www.freya.nl voor contactgegevens). Ook raden wij u aan uw ervaringen (positief en negatief) te delen door het invullen van de enquête, die NIVEL voor VWS houdt. De enquête is erop gericht patiëntervaringen naar aanleiding van de overheveling bij te houden. Eventuele klachten worden via deze enquête door de beroepsgroepen snel opgepakt. U kunt de enquête invullen op www.nivel.nl/fertiliteitshormonen.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie
Pijler Aanspraak en
Financiering

Kenmerk
362335-119942-GMT

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Geneesmiddelen en Medische Technologie,

drs. H.R. Hurts